

DFØ-rapport 2020:6

DFØ og forvaltinga av utgreiingsinstruksen i 2019

Juni 2020

Innhold

1. Bakgrunn, formål og avgrensing.....	3
2. Myndigkeit, interne retningslinjer og organisering i DFØ	4
3. Førespurnader om utgreiingsinstruksen.....	5
3.1 Oversikt over mottekne førespurnader	5
3.2 Beskriving av eit utval førespurnader.....	6
4. Samarbeid med andre aktørar.....	8
5. Kompetansetilbod og andre tiltak frå DFØ.....	9
5.1 Kompetansetilbod som gjeld utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar	9
5.2 Statusmåling om utgreiingsinstruksen	14
5.3 Andre studiar av kvaliteten på utgreiingar	15
5.4 Djupneevalueringa	16
5.5 Ansvar for deltaking i OECD-komiteen Regulatory Policy Committee	16
6. Strategisk viktige enkeltoppgåver i 2020.....	17

1. Bakgrunn, formål og avgrensing

Direktoratet for forvalting og økonomistyring (DFØ) har på vegner av Finansdepartementet ansvaret for å forvalte utgreiingsinstruksen og økonomiregelverket.

Finansdepartementet har i tildelingsbrevet for 2020 gitt DFØ dette oppdraget:

DFØ skal utarbeide årlige rapporter til departementet om egen forvaltning av henholdsvis økonomiregelverket og utredningsinstruksen. Rapportene skal peke på eventuelle forhold av gjennomgående karakter som har kommet frem i Dokument 1 fra Riksrevisjonen for revisjonsåret 2018. Rapporten skal videre orientere om strategisk viktige enkeltoppgaver for DFØ innenfor regelverksområdet i 2020. Rapportene skal sendes til departementet innen 31. mars 2020.

Formålet med den årlege rapporten om utgreiingsinstruksen er å gi Finansdepartementet eit grunnlag for å vurdere måten DFØ har forvalta utgreiingsinstruksen på i det enkelte året.

Kapittel 2 gir ein omtale av organisatoriske rammer, interne retningslinjer og organisering knytt til arbeidet med regelverkssaker.

Kapittel 3 inneheld ei oversikt over kor mange gonger departement og statlege verksemder har spurt oss om fortolking og forståing av utgreiingsinstruksen. Vi svarer òg på spørsmål om samfunnsøkonomiske analysar. Nokre av spørsmåla går vi nærmare inn på.

Kapittel 4 inneheld ei oversikt over samarbeidet mellom DFØ og andre aktørar om utgreiingsinstruksen.

Kapittel 5 beskriv nokre aktivitetar som har vore sentrale i forvaltinga av utgreiingsinstruksen, mellom anna kompetansehevande tiltak som DFØ tilbyr statlege verksemder.

Kapittel 6 inneheld ein kort omtale av strategisk viktige enkeltoppgåver for regelverksforvaltinga i 2020.

I tildelingsbrevet for 2020 står det òg at rapporten skal peike på eventuelle forhold av gjennomgående karakter som har komme fram i Dokument 1 frå Riksrevisjonen for revisjonsåret 2018. Vi har ikkje funne spesielle forhold knytte til utgreiingsinstruksen i Dokument 1.

Regelverksrapporten om utgreiingsinstruksen blir gjennomgått i eit årleg fagmøte med Finansdepartementet og blir deretter publisert på dfo.no. Rapporten frå i fjar finn du [her](#).

2. Myndigkeit, interne retningslinjer og organisering i DFØ

DFØ forvaltar utgreiingsinstruksen på vegner av Finansdepartementet. Dette ansvaret har vi hatt sidan den reviderte utgreiingsinstruksen tok til å gjelde 1. mars 2016. Elles har DFØ ansvaret med å forvalte økonomiregelverket, jf. eigen rapport til Finansdepartementet.

Forvaltingsansvaret for utgreiingsinstruksen går mellom anna ut på å tolke instruksen, informere og rettleie om han, vurdere behov for vidareutvikling og gi råd til Finansdepartementet om endringar. Vidare skal DFØ oppdatere rettleiinga til utgreiingsinstruksen ved behov. DFØ skal hjelpe med å innhente kommentarar frå departementa til forslag om vesentlege endringar i rettleiinga. Sjølve utgreiingsinstruksen kan endrast ved ny kongeleg resolusjon, mens vesentlege endringar i rettleiinga krev forankring hos departementa, eventuelt i regjeringa, og kan gjerast av DFØ.

Handtering av spørsmål om utgreiingsinstruksen eller rettleiing til instruksen som reiser prinsipielle spørsmål, skal leggjast fram for Finansdepartementet. Andre relevante departement kan involverast ved behov.

DFØ deler rettleiingsansvaret med Justis- og beredskapsdepartementet, som har ansvar for føresegne som gjeld lover og forskrifter (kapittel 4), og med Utanriksdepartementet, som har ansvar for føresegne om EØS- og Schengen-saker (kapittel 5 og andre kapittel som vedgår denne typen saker).

DFØ behandlar førespurnader i samsvar med dokumenterte interne retningslinjer og rutinar. Det blir gjort for å sikre god kvalitet, dokumentasjon og effektivitet. Alle skriftlege svar på førespurnader blir arkiverte. DFØ tek imot førespurnader på e-postadressa postmottak@dfo.no.

Forvaltinga av utgreiingsinstruksen er organisert i forvaltings- og analyseavdelinga (FOA) i DFØ. Oppgåver knytte til forvaltinga av utgreiingsinstruksen og fagområdet samfunnsøkonomiske analysar er i hovudsak samla i seksjon for utgreiing og analyse (SUA).

Ansvaret for fagområdet samfunnsøkonomisk analyse inneber mellom anna at DFØ skal rettleie og svare på spørsmål om krava i Finansdepartementets rundskriv R-109 *Prinsipper og krav ved utarbeidelse av samfunnsøkonomiske analyser mv*. Det er nær samanheng mellom det rundskrivet og utgreiingsinstruksen. Utgreiingsinstruksen definerer når ein samfunnsøkonomisk analyse er nødvendig, mens rundskrivet fastset korleis ein slik analyse skal gjennomførast.

3. Førespurnader om utgreiingsinstruksen

DFØ behandler førespurnader om utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar frå departementet, underliggende verksemder, akademia og allmenta. Nedanfor går vi kort inn på omfanget og kva typar førespurnader DFØ har svart på i 2019. I 2019 har vi ikkje hatt nokon førespurnader av prinsipiell karakter.

DFØ svarer òg på ei rekke spørsmål i samband med kurs, innlegg, arbeidsseminar, andre seminar og rådgivningsoppdrag, jf. kapittel 5.

3.1 Oversikt over mottekne førespurnader

I 2019 behandla DFØ til saman tolv førespurnader om utgreiingsinstruksen og om samfunnsøkonomiske analysar i samsvar med Finansdepartementets rundskriv R-109/14.

Tabell 1 gir eit oversyn over kor mange førespurnader DFØ svarte på i perioden 2017–2019, inndelt etter kva tema i instruksen dei vedgår. Som tidlegare år gjeld hovudtyngda av førespurnadene i 2019 innhaldskrava i utgreiingsinstruksen og gjennomføring av samfunnsøkonomiske analysar i samsvar med rundskriv R-109/14 frå Finansdepartementet. Det har vore ein nedgang i talet på førespurnader i 2019 samanlikna med dei to føregåande åra.

Tabell 1: Førespurnader i perioden 2017–2019

Tema	2019	2018	2017
Verkeområdet til utgreiingsinstruksen	2	3	12
Innhaldskrava i utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar	9	10	13
Prosesskrava i utgreiingsinstruksen	1	4	4
Førespurnader i alt	12	17	29

I 2019 var gjennomsnittleg saksbehandlingstid om lag åtte dagar. Dette er ein reduksjon frå fjaråret, då gjennomsnittet var ti dagar. Vi svarte på over 30 prosent av sakene innan tre dagar.

3.2 Beskriving av eit utval førespurnader

Nedanfor går vi kort inn på eit utval førespurnader vi har behandla. Desse er sorterte under kapittel 1-3 i rettleiinga til utgreiingsinstruksen.

Først går vi nærmare inn på eit par førespurnader om verkeområdet til utgreiingsinstruksen.

Vi har fått spørsmål om korvidt det er høve til å klage til DFØ på saker som er lagde ut på høyring. Vi informerte om at DFØ har til oppgåve å forvalte utgreiingsinstruksen på vegner av Finansdepartementet, og at det ansvaret mellom anna inneber å svare på førespurnader om instruksen og formidle kunnskap til statlege verksemder om korleis statlege tiltak bør greiast ut. Vidare opplyste vi om at DFØ ikkje er ein klageinstans og derfor ikkje behandlar klagesaker knytte til utgreiingsinstruksen.

Det er kvart forvaltingsorgan som sjølv må sjå til at utgreiingsinstruksen blir følgd i samband med utgreiingar det har ansvar for. Det følgjer av utgreiingsinstruksen punkt 1-3, der det står at det forvaltingsorganet som har ansvar for utgreiingsarbeidet, skal sjå til at føresegnene i instruksen blir følgde. Her står det òg at kvart departement har eit overordna ansvar for kvaliteten på utgreiingane i eigen sektor. Vidare anbefalte vi å eventuelt kontakte ansvarleg forvaltingsorgan i den aktuelle saka.

Eit anna spørsmål DFØ har fått, gjeld kva status rettleiinga til utgreiingsinstruksen har. DFØ informerte om at rettleiinga skal gjere krava i utgreiingsinstruksen lettare å forstå og gir anbefalingar om korleis dei skal oppfyllast. Rettleiinga er ikkje bindande på same måten som utgreiingsinstruksen, men kan fylle ut og forklare innhaldet i instruksen.

Nedanfor går vi nærmare inn på tre ulike førespurnader om innhaldskrava i utgreiingsinstruksen.

Vi har fått spørsmål om korleis DFØ varetek likestilling i forvaltinga av utgreiingsinstruksen. DFØ informerte om at utgreiingsinstruksen inneheld minimumskrav i form av seks spørsmål som det alltid skal svarast på når statlege tiltak skal greiast ut. Eitt av spørsmåla ein må svare på, er det tredje spørsmålet i instruksen, som gjeld kva prinsipielle spørsmål tiltaka reiser. Prinsipielle spørsmål dreier seg om grunnleggjande prinsipp og verdiar vi som samfunn ønskjer å leve opp til. Likestilling er nettopp eit slikt prinsipp. Vidare informerte vi om at DFØ har laga ei rettleiing til utgreiingsinstruksen som utdjupar og gir spesifikke råd. Her er mellom anna likestilling trekt fram i presiseringa av kva prinsipielle spørsmål er. Vurderingar av slike spørsmål skal presenterast på ein ryddig, balansert og heilskapleg måte, og den som greier ut, må òg vurdere korleis eventuelle motstridande omsyn påverkar kvarandre.

Vidare har vi fått spørsmål knytte til korleis ein vurderer den samfunnsøkonomiske lønnsemda ved tryggingstiltak. DFØ informerte om at ei samfunnsøkonomisk vurdering av tryggingstiltak kan vere utfordrande. Spesielt gjeld dette tiltak for å motverke hendingar som kan ha svært alvorlege konsekvensar, men som mest sannsynleg ikkje vil inntrefte. I samfunnsøkonomiske analysar skal ein bruke forventingsverdiar for å ta etterhald for uvissa som knyter seg til framtidige storleikar. Når ei hending er lite sannsynleg, blir også forventingsverdien av verknadene låg. Det kan føre til at kostnaden med slike alvorlege hendingar blir undervurdert. I tilfelle der ambisjonsnivået er fastsett som ein sikker minimumsstandard, kan ein kostnadseffektivitetsanalyse vere eit alternativ til ein fullstendig samfunnsøkonomisk analyse (nytte-kostnads-analyse). Vidare kan føre-var-prinsippet

vere relevant å bruke så sant visse vilkår er oppfylte. Det blei vist til at DFØ-rettleiinga i samfunnsøkonomiske analysar (jf. kapittel 4.4.4) gir meir utfyllande rettleiing.

DFØ har òg fått spørsmål om kva verdien av eit statistisk liv (VSL) er, og kvar talet er henta frå. Vi informerte om at VSL er definert i rundskriv R-109/14 frå Finansdepartementet, der det går fram at «VSL er definert som verdien av en enhets reduksjon i forventet antall dødsfall i en gitt periode». Vidare informerte vi om at det følgjer av det nemnde rundskrivet at den økonomiske verdien av VSL skal setjast til 30 millionar 2012-kroner, og at denne verdien er basert på NOU 2012:16 *Samfunnsøkonomiske analyser*. Vi opplyste òg om at det er gitt utfyllande rettleiing om VSL i DFØ-rettleiinga i samfunnsøkonomiske analysar (jf. kapittel 4.2.2).

Nedanfor går vi inn på den eine førespurnaden DFØ har motteke om prosesskrava i utgreiingsinstruksen.

DFØ har fått spørsmål om korvidt forvaltingsorganet som har lagt saka ut på høyring, pliktar å gjere greie for kritiske utsegner. DFØ informerte om at utgreiingsinstruksen ikkje stiller krav om dette, men at det er god praksis å gjere greie for utsegner som kan vege for eller mot eit forslag.

4. Samarbeid med andre aktørar

DFØ deler eit rettleiingsansvar for utgreiingsinstruksen med Justis- og beredskapsdepartementet (JD) og Utanriksdepartementet (UD). Mens DFØ har ansvar for føresegne i kapittel 1-3, har JD ansvar for føresegne som gjeld lover og forskrifter (kapittel 4), og UD har ansvar for føresegne som handlar om EØS- og Schengen-saker (kapittel 5 og andre kapittel som gjeld denne typen saker).

Eit godt samarbeid med JD og UD er nødvendig for å oppnå ei god forvalting av utgreiingsinstruksen. På heimesida til DFØ er det oppgitt kontaktinformasjon til JD og UD ved førespurnader som handlar om kapittel 4 og 5 i utgreiingsinstruksen.

DFØ har jamleg kontakt med JD og UD om utgreiingsinstruksen. Vi har i 2019 hatt eitt møte med JD, mellom anna om revidering av JD-rettleiinga i lovteknikk og lovførebuing og DFØs statusmåling om utgreiingsinstruksen. Vidare har vi hatt eit par møte med UD om behovet for tydelegare rettleiing om prosesskrava i samband med EØS-saker, på bakgrunn av eit arbeidsseminar som DFØ arrangerte i samarbeid med UD og Regelrådet. FIN var til stades på møta med JD og UD.

DFØ har i 2019 hatt mykje dialog med Finansdepartementet om utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar.

DFØ har også hatt jamleg kontakt med Regelrådet med sikte på gjensidig informasjonsutveksling og diskusjon om relevante samarbeidsflater. Vi har hatt mykje samhandling med Regelrådet om deltaking i OECD-komiteen *Regulatory Policy Committee*. Vidare har vi samarbeidd med Regelrådet om det nemnde arbeidsseminaret som vi arrangerte saman med UD.

DFØ har også eit godt samarbeid med Digitaliseringsdirektoratet¹ om utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar. I 2019 har vi mellom anna gitt innspel til direktoratet om prosjektmodellen deira, kjend som Prosjektvegisaren.

Vidare har DFØ dialog og samarbeid med statlege aktørar i samband med utarbeiding av kompetansenester, og vi bruker eksterne konsulentselskap til å hjelpe oss med å utforme nokre av tenestene våre.

Meir informasjon om kva resultat samarbeidet med ulike aktørar har ført til, finn du i kapittel 5.

¹ Digitaliseringsdirektoratet skifta namn frå Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) 1.1.2020.

5. Kompetansetilbod og andre tiltak frå DFØ

Vi tilbyr kompetansenester som ein sentral del av regelverksforvaltinga vår.

Kompetansenestene skal bidra til gode avgjerdsgrunnlag i staten. I dette kapittelet er det gitt ein omtale av kompetansetilboden frå DFØ når det gjeld utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar.

Vi går òg inn på andre tiltak og erfaringar i 2019 som viser korleis DFØ har forvalta utgreiingsinstruksen.

5.1 Kompetansetilbod som gjeld utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar

Det samla kompetansetilboden frå DFØ skal vere med og styrke utgreiingskompetansen til statlege verksemder og stimulere til fleire og betre utgreiingar. Ulike studiar, mellom anna DFØs statusmåling om utgreiingsinstruksen frå februar 2020, viser at det er eit stort forbetringspotensial når det gjeld kvaliteten på utgreiingar av statlege tiltak.²

DFØ tilbyr kurs, rettleiing, arbeidsseminar og andre seminar, rådgiving og eit nettverk for samfunnsøkonomiske analysar. For at kompetansetilboden frå DFØ skal opplevast som relevant og brukarvennleg, innhentar vi synspunkt frå brukarane våre om kva utfordringar og behov dei har i samband med utgreiingar av tiltak. Vidare involverer vi brukarane når nye tenester skal utviklast og eksisterande tenester vidareutviklast.

Samarbeid med andre offentlege og private aktørar som har praktisk erfaring med å gjennomføre og kvalitetssikre utgreiingar, og annan relevant utgreiingskompetanse, gir nyttig innsikt og kunnskapsdeling som set DFØ i stand til å levere gode og brukarretta kompetansenester.

Brukarane er elles godt nøgde med kompetansenestene DFØ tilbyr innanfor utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomisk analyse, jf. kunde- og brukarundersøkinga frå 2019 som er omtalt i årsrapporten. Evalueringar i samband med kurs- og nettverksmøte viser det same (sjå nedanfor).

Vidare viser spørjeundersøkinga til den ovannemnde statusmålinga om utgreiingsinstruksen at det er DFØ-rettleiingane til utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar som blir mest brukte. Departementa bruker alle DFØ-tenestene i noko større grad enn dei underliggende verksemndene. Dei tilboda verksemndene brukte mest, er i relativt stor grad dei dei har hatt best nytte av.

Ei mogleg forklaring på at det ikkje er fleire som nyttar seg av kompetansetilboden vårt, spesielt blant underliggende verksemder, kan vere at ein del statlege verksemder ikkje har kjennskap til kompetansetilboden vårt, slik det går fram av brukarundersøkinga DFØ gjennomførte i 2019. Denne viser mellom anna at mange verksemder først og fremst assosierer DFØ med lønns- og rekneskapstenester. Ved å bruke kanalar som sosiale medium, blogginnlegg og strøyming av konferansar i større grad prøver vi å bli ein meir synleg aktør for forvaltinga.

Ettersom spørjeundersøkinga fortel kva departementet eller verksemda *samla sett* har svart på dei ulike spørsmåla, vil det likevel vere ein del uvisse knytt til svara. Det kan vere store forskjellar

² Sjå DFØ-rapporten «[Tilfredsstiller statlige utredninger utredningsinstruksens krav? Statusmåling 2019](#)».

mellan ulike avdelingar i same departement/verksemd når det gjeld bruk og opplevd nytte av kompetansetilbodet frå DFØ. Store variasjonar vil gjere det vanskelegare å gi eit korrekt bilet av tilstanden i departementet/verksemda. Eit anna moment som truleg kan ha påverka kvaliteten på svara, er kor mykje ressursar det er brukt på å koordinere svara internt i departementet/verksemda.

Kurstilbodet

I 2019 har vi halde to kurs om utgreiingsinstruksen og to om samfunnsøkonomiske analysar. I evalueringane ber vi deltakarane om å rangere fleire aspekt ved kurset frå 1 til 6. Kurset om utgreiingsinstruksen fekk slik gjennomsnittskår på desse spørsmåla:

- 5,3 på spørsmålet *Kor fornøgd er du med ditt eige faglege utbyte?*
- 5,4 på spørsmålet *Kor fornøgd er du med det faglege innhaldet i arrangementet?*
- 5,6 på spørsmålet *Kor sannsynleg er det at du vil bruke verktøy/metodar du lærte på arrangementet?*

Kurset om samfunnsøkonomiske analysar fekk slik gjennomsnittskår på desse spørsmåla:

- 4,7 på spørsmålet *Kor fornøgd er du med ditt eige faglege utbyte?*
- 5 på spørsmålet *Kor fornøgd er du med det faglege innhaldet i arrangementet?*
- 5,6 på spørsmålet *Kor sannsynleg er det at du vil bruke verktøy/metodar du lærte på arrangementet?*

DFØ har sidan 2018 gradvis dreidd i retning av eit meir praktisk orientert kurstilbod ved å integrere nettkursa med heildagskursa. Kursdeltakarane må ta nettkurset om utgreiingsinstruksen før dei kan ta kursa om utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomisk analyse. Dermed kan vi ha meir fokus på døme, oppgåveløysing og faglege diskusjonar på sjølve kursdagen. I kurset om samfunnsøkonomisk analyse blir det òg gitt ei kort innføring i utrekningsverktøyet vårt for netto noverdi i ein samfunnsøkonomisk analyse.

Dreiinga i kompetansetilbodet er basert på tilbakemeldingar vi har fått frå brukarane våre. Basert på evalueringar av kurstilbodet vurderer vi fortløpende korleis kurstilbodet vårt kan utviklast vidare.

DFØ tilbyr òg to nettkurs om utgreiing av statlege tiltak. Tilbod om nettkurs gjer at statsforvaltinga får tilgang til kurs der dei er, og når dei har behov for læring. Begge nettkursa er tilgjengelege på læringsplattforma til DFØ³ og på nettsida vår om fagområdet utgreiingsinstruks.

Statistikken viser at 414 personar har logga inn på kurset om utgreiingsinstruksen i 2019, og av desse har 178 fullført heile kurset.⁴ Dette er ein auke i talet på brukarar samanlikna med 2018, då 363 logga seg på og 86 fullførte. Sidan kurset blei lansert i mai 2018, er det 138 personar som har gitt ei vurdering av kurset i etterkant, og kurset har fått 5 «stjerner» av 6 moglege i gjennomsnitt.

DFØ tilbyr òg eit nettkurs i forenkla (samfunnsøkonomisk) analyse. Statistikken vår for 2019 viser at det er om lag 930 som har begynt på kurset, og om lag 113 som har fullført det. Det er ein auke i

³ Nettsida om læringsplattforma blei overført 1.1.2020 i samband med at oppgåver blei flytta frå Difi (no kalla Digitaliseringsdirektoratet) til DFØ.

⁴ Fullført kurs inneber at meir enn 80 prosent av kurset er gjennomført.

talet på pålogga samanlikna med 2018, då det var om lag 670 personar som begynte på kurset, og om lag 115 som fullførte.

Forklaringa på at ikkje fleire i forvaltinga tek nettkursa, kan vere at kursa er for lite kjende i forvaltinga. Ei forklaring på at ein stor del ikkje har fullført nettkursa, kan vere at begge er relativt omfattande, og at mange derfor vel å berre ta dei delane av kurset dei vurderer som mest relevante.

Tilbod om rådgiving, seminar, innlegg og nettverk

DFØ tilbyr noko rådgiving til statlege verksemder som skal bestille eller gjennomføre ei utgreiing. Rådgivinga er basert på hjelptil-sjølvhjelpprinsippet. Prinsippet inneber at vi ikkje gjennomfører utgreiingar eller utarbeider rettleiingar for verksemda, men kan gi råd om metode og korleis ein kan oppfylle krav i utgreiingsinstruksen og FD-rundskrivet om samfunnsøkonomiske analysar.

I 2019 gav vi Utdanningsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Universitet i Oslo og Domstolkommisjonen råd om gjennomføring av ein samfunnsøkonomisk analyse. Utdanningsdirektoratet fekk òg hjelp med å bestille ein samfunnsøkonomisk analyse.

Vidare tilbyr vi støtte i samband med sektor- og temarettleiingar, som er supplement til rettleiingsmateriell frå DFØ. Eit viktig siktemål med å delta i den typen arbeid er å sørge for at krava er konsistente med gjeldande krav til utgreiingar og DFØ-rettleiinga om korleis desse kan oppfyllast på ein best mogleg måte. Vidare deltek vi i arbeid med metodeutvikling som blir gjennomført av andre statlege verksemder, akademia eller konsulenthus. I 2019 har vi

- gitt innspel til rettleiinga i utrekning av administrative konsekvensar som Brønnøysundregisteret publiserte i 2019. Denne ligg på heimesida til DFØ;
- delteke i ei referansegruppe for Helsedirektoratets rettleiing om verknader på folkehelsa. Arbeidet med denne rettleiinga vil halde fram i 2020;
- delteke i ei referansegruppe for eit forskingsprosjekt om praksis i samfunnsøkonomiske analysar som er gjennomført under Statens prosjektmodell. Studien blir gjennomført av Vista Analyse på vegner av Concept og skal publiserast våren 2020. Målet med studien er å finne sprik og svakheiter i praksis og på bakgrunn av dette gi råd om standardisering, rettleiing, forsking og metodeutvikling;
- delteke i ei referansegruppe for eit forskingsprosjekt om vurdering av ikkje-prissette verknader i samfunnsøkonomiske analysar. Studien blir gjennomført av Menon på vegner av Concept og skal publiserast våren 2020. Målet med studien er å vidareutvikle metode for ikkje-prissette verknader og gi operasjonelle retningslinjer for korleis metoden bør følgjast. Bakgrunnen for studien er at handteringen av ikkje-prissette verknader i KVU/KS1 er problematisk;⁵

⁵ Dette er mellom anna dokumentert i Concept-rapport nr. 38 «Ikke-prissatte virkninger i samfunnsøkonomiske analyser».

- gitt innspel til Digitaliseringsdirektoratet (tidlegare Difi) om rettleiing til Prosjektvegisaren. Konseptfasen i denne vegvisaren bygger på dei seks spørsmåla i instruksen, og DFØ har gitt innspel for å sikre konsistent bruk av metode og omgrep;
- gitt innspel til Digitaliseringsdirektoratet i samband med rettleiing om gevinstpoeng for å vurdere ikkje-prissette verknader. FIN har òg delteke i møte om dette temaet. DFØ har sagt frå Digitaliseringsdirektoratet at metoden om gevinstpoeng bør samkjøyrast med DFØ-rettleiing om vurdering av ikkje-prissette verknader.

DFØ har òg delteke i ei prosjektgruppe for Finansdepartementets rettleiing om digitaliseringsprosjekt i statens prosjektmodell. I tillegg har vi gitt innspel til rundskriv R-108/19 frå Finansdepartement, som gjeld for investeringsprosjekt under statens prosjektmodell.

Vi har elles gitt høyringsfråsregn til desse høyringssakene i 2019:

- Kulturdepartementets høyring av utgreiing frå arkivlovutvalet, NOU 2019:9 *Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver*
- Justisdepartementets høyring av utgreiing frå forvaltingslovutvalet, NOU 2019:5 *Ny forvaltningslov*

På førespurnad held DFØ minikurs og arbeidsseminar om utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar. I 2019 heldt vi minikurs om utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar for desse verksemndene:

- NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga)
- Norsk nukleær dekommisjonering
- Barne- og familidepartementet
- Helsedirektoratet
- Politidirektoratet
- Kunnskapsdepartementet

Våren 2019 arrangerte vi eit arbeidsseminar i samarbeid med Utanriksdepartementet og Regelrådet om utgreiingsinstruksen i samband med EØS- og Schengen-saker. På arbeidsseminaret deltok nesten 50 representantar frå departement og underliggjande statlege verksemder som jobbar med EØS- og Schengen-saker. Ei nyttig brukarinnnsikt frå arbeidsseminaret er at mange opplever prosesskrava i samband med EØS- og Schengen-saker som uklare på nokre punkt. Som ei oppfølging av arbeidsseminaret har DFØ hatt møte med Utanriksdepartementet om korleis rettleiinga kan tydeleggjera.

DFØ leier elles eit prosjekt som skal vurdere eit nytt digitalt støttesystem for EØS-saker. Prosjektet blei igangsett ved eit oppdrag i tildelingsbrev til dåverande Difi frå UD og KMD. I referansegruppa sit representantar for ulike departement og statlege verksemder.⁶ I samband med dette prosjektet vil ei klar og tydeleg rettleiing om prosesskrava kunne støtte opp under eit slikt system.

⁶ I referansegruppa deltek representantar for Finansdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Mat- og landbruksdepartementet, Samferdselsdepartementet, Finanstilsynet, Olje- og energidepartementet, Mattilsynet, Klima- og miljødepartementet, Miljødirektoratet og DFØ.

Vidare arrangerte DFØ to seminar om utgreiingsinstruksen våren 2019 der formålet var å informere om instruksen overfor presse, interesseorganisasjonar, tankesmier og liknande. Bakgrunnen for desse to seminara var å nå ut til ei breiare gruppe enn målgruppa til DFØ, som er departement og underliggende statlege verksemder. Mellom anna har pressa ei viktig rolle i å stille dei rette spørsmåla ved mediesaker som handlar om utgreiing av statlege tiltak.

Direktøren i DFØ har halde ei rekke innlegg i 2019 om utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar, mellom anna på Spekterkonferansen og KS-forumet til Finansdepartementet.

I 2018 etablerte DFØ ein fagblogg innanfor ulike fagområde, mellom anna utgreiingar. Vi publiserte sju fagblogginnlegg om temaa utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar i 2019, og desse hadde i gjennomsnitt 400 visingar. I tillegg har DFØ ein eigen direktørblogg, og i 2019 var det fleire innlegg som mellom anna handla om kor mykje gode avgjerdsgrunnlag har å seie.

DFØ har òg eit nettverk for samfunnsøkonomiske analysar med om lag 350 medlemmer. Nettverket har til formål å medverke til auka kunnskap om samfunnsøkonomiske analysar og bidra til erfaringsutveksling. I 2019 arrangerte vi to nettverksmøte for medlemmene våre. I evalueringane ber vi deltakarane om å rangere fleire forhold ved nettverksmøta frå 1 til 5. På spørsmåla «Kor interessant var temaet for møtet for deg?» og «Korleis vurderer du kvaliteten på det faglege innhaldet i møtet?» var det ein gjennomsnittsskår for desse to nettverksmøta på 4,4.

Rettleiingstenester på nett

DFØ tilbyr desse rettleiingane innanfor utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomiske analysar:

- Rettleiing til utgreiingsinstruksen (2018)
- Rettleiing i samfunnsøkonomiske analysar (2018)

DFØ tilbyr òg ein del rettleiing på nettsidene våre. Her finn ein i tillegg praktiske verktøy og andre ressursar som kan vere nyttige for å greie ut statlege tiltak. I 2019 tilbydde vi mellom anna desse tenestene på nettsidene våre:

- Nettkurs om utgreiingsinstruksen og forenkla analyse
- Ofte stilte spørsmål om utgreiingar
- Tips til dei som skal bestille ein samfunnsøkonomisk analyse
- Eksempelsamling som viser korleis ein kan svare på minimumskrava i utgreiingsinstruksen
- Ei djupneevaluering av to samfunnsøkonomiske analysar som ein illustrasjon på god praksis med omsyn til både innholds- og prosesskrava i utgreiingsinstruksen
- Ei sjekkliste ved utgreiing av statlege tiltak
- Oversikt over nasjonale sektor- og temarettleiingar og internasjonale utgreiingsrettleiingar

I 2019 har vi utvikla eit mobilspel om utgreiingsinstruksen som blei lagt ut på nettsida i januar 2020 som ein pilot. Spelet er utvikla i samarbeid med eit konsulentsselskap.

Vidare har vi i 2019 gjort fagområdet samfunnsøkonomiske analysar betre synleg på nettsidene våre enn tidlegare. Ressursar og verktøy som er spesielt viktige for dette fagområdet, er plasserte under ei eiga fane.

Rettleiing på fagområde som er regulerte i økonomiregelverket:

Gode avgjerdsgrunnlag er eit sentralt tema for fleire av fagområda som er regulerte i økonomiregelverket.

I 2019 har DFØ sett i gang arbeidet med å vidareutvikle rettleiinga på fagområda etatsstyring og verksemddsstyring, der mellom anna bodskapar om utgreiingsinstruksen og verdien av gode førehandsutgreiingar er framheva. Førehandsutgreiingar i samsvar med instruksen er sentralt for at statlege verksemder skal ha avgjerdsgrunnlag av god kvalitet i styringa. Arbeidet med å vidareutvikle rettleiinga vil halde fram i 2020.

På området tilskotsforvalting har DFØ sidan 2016 hatt ein eigen bokl på innføringskurset for tilskot der vi går inn på utgreiingsinstruksen og kva han kan ha å seie for tilskotsområdet.

5.2 Statusmåling om utgreiingsinstruksen

DFØ har i 2019 gjennomført ei statusmåling om utgreiingsinstruksen for å vurdere kvaliteten på statlege utgreiingar og samanlikne kvaliteten med tilsvarande undersøking som blei gjennomført før ny revidert utgreiingsinstruks blei sett i verk i 2016 (nullpunktsmålinga). Dette har vi gjort gjennom ein dokumentstudie av høyringssaker frå departementa og ei spørjeundersøking i både departement og underliggjande verksemder.

Studien viser eit klart forbetringsbehov når det gjeld å svare på alle dei seks spørsmåla som utgjer minimumskravet i utgreiingsinstruksen. Den største svakheita knyter seg til kravet om å greie ut fleire alternative tiltak: I stor grad er det berre eitt tiltak som blir greidd ut, og over 70 prosent har ei mangefull utgreiing av alternative tiltak.

Den nest største svakheita vi ser, er at høyringssakene generelt har mangelfulle verknadsvurderingar. Det er i stor grad berre positive verknader av tiltaka som blir vurderte. Negative verknader er stort sett fråverande i utgreiingane. Ein stor del av høyringssakene beskriv berre verknader som «økonomiske og administrative konsekvensar» med vekt på budsjettverknader for eiga verksemd. Vidare er det berre ein liten del av utgreiingane som talfestar og verdset verknadene.

Den tredje største svakheita knyter seg til målformuleringar. I fleirtalet av utgreiingane har ein ikkje nemnt kva ein ønskjer å oppnå med tiltaket, verken for samfunnet eller for målgruppa/målgruppene for tiltaket.

Mens resultata for EØS-saker er nokolunde dei same som for dei nasjonale sakene, skil NOU-ane i utvalet vårt seg ut i positiv retning. Desse oppfyller minimumskrava i instruksen i stor grad.

Vidare tyder dokumentstudien på at utgreiingskvaliteten har vore nokolunde uendra sidan nullpunktsmålinga. Resultata indikerer ein marginal nedgang når det gjeld å oppfylle kravet om å greie ut alternative tiltak, mens situasjonen for andre minimumskrav synest å vere uendra eller litt forbetra.

Spørjeundersøkinga viser at departementa og verksemndene ser på det å identifisere og beskrive verknader som det mest utfordrande i utgreiingsarbeidet. På spørsmålet om kva departementa meiner er dei viktigaste årsakene til mangelfulle utgreiingar, peiker departement på fristar, politiske føringar og disponibele ressursar i eige departement. Underliggjande verksemder oppgir disponibele ressursar, kompetanse i eiga verksem og behov for samordning som dei viktigaste variablane.

Vidare gir spørjeundersøkinga eit meir positivt bilet av bruken av minimumskrava samanlikna med dokumentstudien. I spørjeundersøkinga svarer 50 prosent av departementa og 40 prosent av verksemndene at dei i stor grad legg dei seks spørsmåla til grunn når avgjerdsgrunnlag skal utarbeidast. Like mange av departementa og verksemndene meiner at kvaliteten er blitt litt betre sidan nullpunktsmålinga,⁷ men generelt kan ein gå ut frå at dokumentstudiar er noko mindre usikre enn svar som er baserte på ei spørjeundersøking.

Funna frå statusmålinga kan samla sett tyde på at det framleis er behov for til dels betydelege forbetringar i det statlege utgreiingsarbeidet for at utgreiingsinstruksen skal følgjast slik det var meint.

Det er likevel visse svakheiter ved utvalet i undersøkinga vår. Utvalet fangar ikkje opp høyringssaker som verksemder legg ut på eigen nettstad. Det fangar heller ikkje opp utgreiingar og vurderingar som fell innanfor verkeområdet til utgreiingsinstruksen, men som ikkje blir sende på offentleg høyring.⁸

Vidare er ein stor del av utvalet vårt juridiske saker, noko som kan tyde på at ein del (ikkje-juridiske) tiltak med vesentlege verknader ikkje blir lagde ut på høyring slik instruksen krev. At heile avgjerdsgrunnlaget ikkje har vore synleg, kan òg ha påverka resultata med omsyn til utgreiingskvalitet.

Trass i svakheitene ved utvalet ser vi samtidig at tilsvarande undersøkingar gir nokolunde same resultata som dokumentstudien vår (sjå punkt 5.3).

5.3 Andre studiar av kvaliteten på utgreiingar

DFØ har i samarbeid med Digitaliseringsdirektoratet (tidlegare Difi) utarbeidd rapporten «Departementene i førersetet for omstilling» (2019).⁹ Resultata frå undersøkinga er baserte på tidlegare utgreiingar og intervju og arbeidsgrupper med om lag 60 sentrale leiarar og ressurspersonar i departement og direktorat.

Undersøkinga viser at fleire informantar trekkjer fram mangelfullt avgjerdsgrunnlag som ei av utfordringane for å få til omstilling.¹⁰ Blant hovudutfordringane som blir nemnde, er at fagleg og langsiktig arbeid er under press. Ifølgje rapporten kan tidspress og politiske føringar setje departementa og verksemndene i eit krysspress mellom å skaffe fram gode avgjerdsgrunnlag og å

⁷ I DFØs kunde- og brukarundersøking for 2019 svarer godt over 80 prosent av respondentane at dei er heilt eller delvis einige i påstanden om at dei bruker avgjerdsgrunnlag av god kvalitet i styringa. Leiarar og tilsette i departement er noko meir positive til påstanden enn andre respondentar.

⁸ Desse kan likevel gå fram av til dømes interne vedtaksnotat eller andre dokument som blir sende til Stortinget i form av stortingsmeldingar og budsjettforslag.

⁹ <https://www.difi.no/rapport/2019/04/departementene-i-forersetet-omstilling>

¹⁰ Sjå òg tilsvarande funn i Difis erfarringsrapport frå programmet for toppleiargrupper i staten, «Konstruktiv uro – toppledere i staten» (2019).

oppfylle tidsfristar. Rapporten rår mellom anna til at embetsverket bør ta ei meir proaktiv rolle overfor politisk leiing, til dømes ved å initiere, greie ut og fremje fleire forslag sjølv.

Regelrådet har i årsrapporten for 2019 kartlagt 319 utgreiingar av regelverksforslag som får verknader for næringslivet. Dei har kartlagt høyringar som er lagde ut både av departement og underliggjande verksemder, mellom anna både lover og forskrifter. Også denne kartlegginga viser at det er behov for betre avgjerdsgrunnlag. I nær halvparten av høyringssakene som vedgår næringslivet, var ikkje alternative forslag vurderte. I over 20 prosent av sakene var ikkje verknadene for næringslivet greidde ut, og berre i 17 prosent av forslaga var verknadene greidde ut i stor grad. Vidare finn Regelrådet at det sjeldan er talfesta vesentlege forhold for næringsliv som forslaget får konsekvensar for. Regelrådet har basert kartlegginga si på ei overordna vurdering av saker og går mindre i djupna enn DFØ gjer i statusmålinga. Regelrådet har derimot kartlagt langt fleire saker.

Regelrådet offentleggjorde òg 38 utsegner i 2019, med grundige vurderingar av nye regelverksforslag som vedgår næringslivet. Det går fram av årsrapporten at Regelrådet vurderte 37 prosent av forslaga det blei gitt fråsegn om, som utilstrekkeleg utgreidde. 47 prosent av utgreiingane hadde svakheiter.

Vidare har Digitaliseringsrådet og forskingsprogrammet Concept utarbeidd undersøkingar av utgreiingskvaliteten.

5.4 Djupneevalueringa

I 2018 gjennomførte DFØ, med hjelp frå eit konsulentselskap, ei djupneevaluering av to utgreiingar (samfunnsøkonomiske analysar) av statlege tiltak. Tanken er at døma skal inspirere til betre utgreiingar og auka forståing av kva eit godt avgjerdsgrunnlag er. Dei to utgreiingane frå Politidirektoratet og Arkivverket blei valde fordi dei innhaldsmessig stod fram som gode utgreiingar. Rapporten legg særleg vekt på korleis ein kan involvere breitt og tidleg, og gir kunnskap om korleis ein kan unngå fallgruver langs vegen.

Djupneevalueringa blei publisert i januar 2019 gjennom nyheitsbreva til DFØ og Concept, nettsidene våre og fagbloggen vår. På bakgrunn av djupneevalueringa blei det òg utarbeidd ei sjekkliste til bruk ved utgreiing av statlege tiltak. Sjekklista omfattar både innhalds- og prosessmessige element i utgreiingsarbeidet.

Vidare blei djupneevalueringa presentert på eit møte i DFØ-nettverket i samfunnsøkonomisk analyse i juni 2019.

5.5 Ansvar for deltaking i OECD-komiteen Regulatory Policy Committee

Hausten 2018 gav Finansdepartement DFØ ansvaret for å følgje opp OECDs Regulatory Policy Committee (RPC). Vi skal òg skjøtte rolla som ansvarleg koordinator for Noregs medlemskap i denne komiteen.

DFØ meiner at deltaking i komiteen gir verdifull innsikt i reguleringsarbeid i andre land og er ein arena for å knyte seg til relevante nettverk internasjonalt. OECD produserer ei rekke sentrale

dokument som både gjeld *innhaldet* i ei utgreiing (medrekna før-, undervegs- og etterevalueringer) og prosessen (at ulike partar får komme til orde tidleg) i samband med utgreiingsarbeidet.

Eit viktig siktemål med å delta i komiteen er å vurdere kva Noreg kan lære av andre land, og å spreie erfaring og kunnskap om arbeidet i denne OECD-komiteen. Å delta i komiteen vil elles vere ei viktig kjelde for DFØ til å vidareutvikle kompetansetilbodet vårt.

DFØ koordinerer eit nettverk av representantar for samarbeidspartnarane våre i Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Finansdepartementet, Regelrådet og Digitaliseringsdirektoratet. Vi har jamlege kontaktmøte med dette nettverket for å koordinere våre innspel til dokument som skal behandles i komiteen, og for å diskutere relaterte problemstillingar knytte til reguleringsarbeid.

I samband med norsk medlemskap i RPC var DFØ i samarbeid med Regelrådet vertskap for den årlege OECD-konferanse om reguleringspolitikk. Konferansen blei halden 13.–14. juni 2019, og finansministeren heldt eit opningsinnlegg. Konferansen var i hovudsak tilgjengeleg for OECD-delegatar, men som vertsland nytta vi også høvet til å invitere fleire til den opne delen av konferansen.

Formålet med konferansen var å spreie kunnskap i Noreg om kva vi kan lære av arbeid som blir gjort i andre OECD-land. Den opne delen av konferansen blei strøymd og lagd ut på heimesida til DFØ og delt på sosiale medium. Vidare har DFØ oppretta ei nettside for å informere om norsk deltaking i OECD-komiteen og for å gi tilgang til relevante fagrapporar som blir publiserte i regi av denne komiteen.

6. Strategisk viktige enkeltoppgåver i 2020

I DFØ er vi opptekne av å forbetre kompetansetenestene våre kontinuerleg på grunnlag av statusmålingar og tilbakemeldingar frå brukarane. Kompetansetilbodet vårt med omsyn til utgreiingsinstruksen og samfunnsøkonomisk analyse består av kurs, rettleiing, nettverk og rådgiving (sjå kapittel 5). DFØ prøver stadig ut nye og meir effektive måtar å formidle kunnskap til brukarane våre på.

Vi deltek også i ulike arbeids- og referansegrupper som andre statlege verksemder set ned. I 2020 skal vi mellom anna vere med og revidere Finansdepartementet sine rettleiingar innanfor statens prosjektmodell for store investeringsprosjekt. Basert på endringar i rettleiing om statens prosjektmodell kan det bli behov for å endre DFØ-rettleiinga i samfunnsøkonomiske analysar.

Vi vil i 2020 vurdere om det også er behov for å gjøre endringar i DFØ-rettleiinga til utgreiingsinstruksen. Mellom anna vil ei ny forvaltingslov og ei vurdering av resultata i

statusmålinga om utgreiingsinstruksen (2020) kunne medføre eit behov for å gjere endringar i rettleiinga i tillegg til å vurdere om det er behov for endringar i sjølve instruksen.

Vidare blir det viktig å følgje opp rettleiinga om lovteknikk og lovførebuing frå Justisdepartementet. Kapittel 3.2.2 i rettleiinga inneholder ei liste over kva lovutgreiing bør omfatte. Ettersom lista ikkje er oppdatert med utgreiingsinstruksen, kan manglande revidering av denne vere blant årsakene til mangelfulle utgreiinger av lovesaker, jf. funn frå statusmålinga vår om utgreiingsinstruksen (sjå kapittel 5.2). Vi vil òg følgje opp rettleiinga i utgreiingsinstruksen med omsyn til prosesskrava knytte til EØS-saker, som bør sjåast i samanheng med DFØ-prosjektet om å etablere eit nytt støttesystem for denne typen saker.

Nedanfor gir vi eit oversyn over andre strategisk viktige enkeltoppgåver innanfor forvalting av utgreiingsinstruksen i 2020.

*Statusmåling om utgreiingsinstruksen – i kva grad blir utgreiingsinstruksen etterlevd?*¹¹ DFØ publiserte ei statusmåling om kvaliteten på utgreiinger av statlege tiltak i mars 2020 (jf. avsnitt 5.2). Rapporten blei lansert på eit frukostseminar 4. mars 2020 som blei strøymt og lagt ut på sosiale medium. Aftenposten hadde ei nyheitssak om rapporten, og ei NTB-melding om rapporten blei omtalt i fleire aviser.

I 2020 vil vi spreie funna frå rapporten mellom anna i nettverk for samfunnsøkonomiske analysar, på konferansar og hos departement og i statlege verksemder.

Statusmålinga vil danne eit grunnlag for å vurdere om det er behov for å setje i verk nye tiltak eller justere eksisterande tiltak for å betre avgjerdsgrunnlaga for statlege tiltak.

Synleggjering av utgreiingsinstruksen i dei andre fagområda til DFØ

Gode avgjerdsgrunnlag er eit sentralt tema for fleire av fagområda som er regulerte i økonomiregelverket. DFØ vil arbeide vidare med å implementere bodskapar om rolla og funksjonen til utgreiingsinstruksen i dei andre fagområda til DFØ som er regulerte i økonomiregelverket, også område som etatsstyring, verksemderstyring og tilskotsforvalting. Utgreiinger i samsvar med instruksen er sentralt for at statlege verksemder skal ha avgjerdsgrunnlag av god kvalitet i styringa.

Vidare vil vi i 2020 vurdere korleis utgreiingsinstruksen kan integrerast på ein god måte i dei nye oppgåvene som DFØ har fått overført frå Digitaliseringsdirektoratet frå 1. januar 2020, og i fagområdet offentlege anskaffingar, som skal overførast i løpet av 2020.

Djupneevaluering – døme på god praksis

DFØ publiserte i 2019 ei djupneevaluering og ei sjekkliste basert på denne. Formålet med desse to kompetansenestene er å spreie kunnskap om gode døme på korleis ein i praksis kan utarbeide gode avgjerdsgrunnlag. DFØ utarbeidde òg ein mal for framtidige djupneevalueringar for at det skal bli enklare og meir kostnadseffektivt å gjere det same på nytt.

For å kaste lys over ulike problemstillingar ved utgreiinger vil det vere eit poeng at DFØ ved ei eventuell ny djupneevaluering vel utgreiinger innanfor ulike sektorar og med vekt på særskilde utfordringar knytte til desse. Med bakgrunn i funna frå den ovannemnde statusmålinga for

¹¹ Sjå DFØ-rapporten «Tilfredsstiller statlige utredninger utredningsinstruksens krav? En statusmåling 2019».

utgreiingsinstruksen vil vi i 2020 vurdere kva tema det kan vere relevant å gjere ei ny djupneevaluering av.

Deltaking i OECD-komiteen Regulatory Policy Committee (RPC)

DFØ vurderer deltaking i Regulatory Committee (RPC) som ein nyttig og relevant lærings- og nettverksarena innanfor reguleringsarbeid (jf. kapittel 5.4). DFØ vil følgje opp ansvaret som nasjonal koordinator ved å vere ein aktiv medspelar som legg til rette for eit godt samarbeid nasjonalt og internasjonalt.